

LOGOTUR...

PRIN SECTORUL CIOCANA!

Cristian BUGA

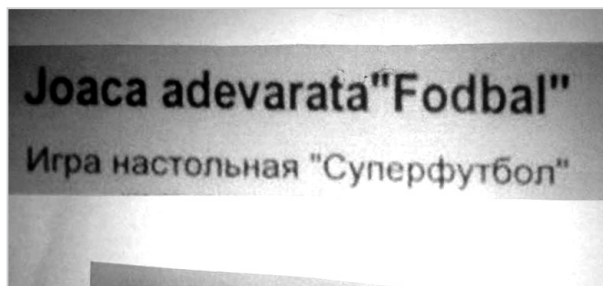
cl. a IX-a, Liceul Teoretic
„Petru Zadnipro”, Chișinău

La o plimbare prin sectorul Ciocana, am observat niște afișe care m-au amuzat la început, dar care nu m-au lăsat indiferent. Vă invit să vedeți greșelile gramaticale pe care le-am observat, îndemnându-vă, totodată, să fiți atenți la exprimarea în limba română.

Ketchupul, pentru mine, este un adevărat deliciu, un sos indispensabil care schimbă radical gustul cartofilor prăjiți sau al frigăruilor pregătiți la iarbă verde împreună cu prietenii. Însă, cunoscând engleza, mi-am cam pierdut pofta de acest sos picant din cauza... gramaticii. Ce are în comun gramatica cu bucătăria? Totul e simplu, mă deranjează faptul că denumirea produsului *ketchup* sau, și mai bine, *chetciup* e scrisă greșit.

Conform DEX-ului, cuvântul *ketchup* este un împrumut din engleză care, pur și simplu, nu se traduce. **Ketchupul** va rămâne **ketchup** atâta timp cât îl găsim cu această formă în DEX-ul limbii române și are o explicație ce provoacă foame oricui.

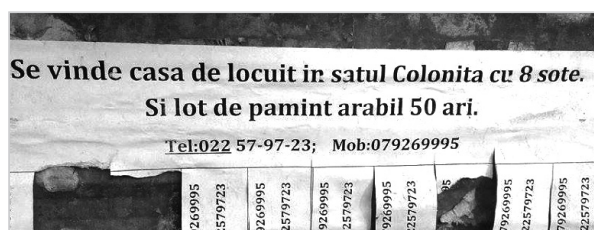

Nu pot spune că aș fi un microbist înrăit, nu joc **fortbal** în fiecare zi, însă, de fiecare dată când am această ocazie, o fac cu mare plăcere. În plus, meciurile difuzate la TV, mai ales când joacă echipa mea preferată, mereu îmi provoacă emoții puternice. Dar deloc nu mă fascinează *fodbalul* sau *futbolul*, cu atât mai mult cu cât în avizul respectiv identificăm și alte greșeli.

E important ca lexemul **fortbal** (din engleză: *foot* „picior” și *ball* „minge”) să fie scris corect. **Fortbal** este un neologism intrat mai demult în română, care s-a adaptat în limba „de adopție” din punct de vedere fonetic, de aceea nici nu se scrie, nici nu se pronunță ca în engleză (spre deosebire de lexemele recente, cum ar fi *ketchup*, care se scrie și se rostește ca în limba de origine [*chéčap*]).

Printre prieteni, este bine cunoscut faptul că sunt meloman. În general, îmi place arta, iar muzica frumoasă îmi colorează în nuanțe aprinse fiecare zi. Eu, ca oricare alt om pasionat de cântece, mă folosesc de căști. Atenție, de **căști** și nu de *naușniși*. Dacă sunteți un vorbitor de română, care niciodată nu a avut a face cu rusa, cred că ați fost uimit citind acest substantiv straniu. De fapt, autorul anunțului dă dovadă de necunoaștere a limbii propriului stat. Ascultă muzică la **căști** și nu la *naușniși*, dorindu-ți ca acestea să fie într-o stare bună.

Mă deranjează că autorii, în diverse surse de informare, scriu textele fără semne diacritice. De altfel, în limba română este greșit să le omiți. Dacă ai învățat la școală, atunci știi că fiecare literă a alfabetului are, într-un fel anume, personalitatea ei. Citind anunțul de mai sus, îți vine greu să descifrezi cuvintele, iar sensul textului se înțelege de-abia după mai multe încercări. Într-un simplu enunț sunt scrise greșit mai multe cuvinte: *casa, in, Colonita, si, pamint*. De stilistica enunțului nici nu mai vorbim!

Iar dacă e să rămân la același anunț atunci atrageți, vă rog, atenția la cuvântul *sote*. Iarăși este vorba despre un rusism, care chiar și în rusă nu este scris corect. *Sotka* este un cuvânt folosit în vorbirea populară, însemnând o unitate de măsură întrebuințată la măsurarea suprafețelor de teren. În limba română însă, dispunem de un termen adecvat, conform DEX-ului. Ar fi păcat să nu măsurăm terenul în **ari**. Un **ar** este egal cu 100 m². Iar dacă e să ne uităm încă o dată pe afiș, atunci deducem că terenul de la Colonița nu are 8 *sote*, ci 8 **ari** sau 800 m².

Chiar e atât de greu să fim responsabili pentru orice cuvânt scris?!